

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Diua Anna vt laudetur à gratia, pulchritudine, Deiq[ue] timore, & quam sit
timor Domini bonus, vtilis & necessarius. Serm. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

dentem. Quid inter hæc exultationis ac lætitiæ beatissimæ Annæ receperunt præcordia? Quantum exultavit eius tunc spiritus in Deo nepote salutari suo? Neque enim potuit non sentire, ut puto, hunc esse puerum, qui ante filiæ suæ conceptionem sibi fuerat olim promissus. Sensit ex admirabili cordis sui immutatione, sensit ex pinguedine ac dilatatione spiritus, sensit denique ex insolitis illuminationibus suæ mentis, hunc esse Deum & Dominum suum. Nolo autem in his, quæ dixi, obiciat mihi quispiam fortassis minus deuotus, hæc in nulla Canoniarum scripturarum haberi, atque idèd non credenda. Nam si idèd non credenda sunt, non est quoque credendum beatissimam Mariam filium suum vnquam osculatam fuisse, aut brachijs amplexatam, quia nusquam in veteri aut nouo testamento id legatur. Quod asserere quam ridiculum sit, quis ignoret? Dicendum potius Euangelistarum nulli id fuisse propositi, ut aliud vel de matre eius, vel de Ioseph, quanto minus de aui eiusdem, reliquisve historijs, quæ illo euenerant tempore (tamen in Christi laudem dici potuissent) enarrare, præterquam de Christi humanitate ac diuinitate, eiusdemq; operibus, idq; parçissimè ac breuissimè, adèd ut à duodecimo anno Christi vsque ad tricesimum quoque ætatis eius, quid fecerit, quid dixerit Christus, tacuerint penitus. Propterea (quia nihil scriptum est de Iesu, quid his annis gesserit in intermedijs) Dominus interim aut paralyticus mutus tacuit, aut continuè interea dormiuit? Quomodo igitur tum pia de Iesu, ita etiam num de matre, de Ioseph, de Mariæ quoque parentibus licet opinari, ad laudem eiusdem Domini nostri Iesu Christi, qui est super omnia Deus benedictus in secula, Amen.

Scopus iactentioque Euangelistarum in scribendis Euangelijs quæ fuerit.

IN EADEM SOLENNITATE.

Diua Anna ut laudetur à gratia, pulchritudine, Deiq; timore: & quam sit timor Domini bonus, utilis & necessarius.

Sermo III.

Fallax gratia, & vana est pulchritudo: Mulier timens Dominum, ipsa laudabitur. Proverb 31. Multa sunt fratres charissimi, à quibus sancta Anna Dei genitricis mater posset commendari, si commendanda foret mulier vel à pulchritudine, vel à nobilitate, vel à gratia hominum, puta quod est amabilis & gratiosa, vel ab alijs multis, quæ non solum bonis, verum etiam malis inesse possunt. Nam quod sancta Anna mediocriter fuit diues, non tam in ea laudandum est, quam quod diuicijs cum timore Dei optimè fuerit vsa, partem cultui diuino, templiq; ministris, partem pauperibus tribuens, seruitata nihilominus sibi pro sua domo parte aliqua, qua cum parsimonia summa necessario vteretur. Vnde non diuitias, sed temperantiam Annæ laudamus qua solis necessarijs vtens, reliqua quæ mundi sunt, in eius cultum, à quo recepit, reddidit. Hoc modo Annam quoque nobilissimam scimus. Nam si in Christi humanitatem quicquid humanæ fuit nobilitatis confluit, puta patriarchalis, ducalis, regalis, prophetalis, sacerdotalisq; dignitas, id nequaquam aliter, nisi per Mariam virginem, ex qua carnem assumpsit, Annæ filiã necesse est ex Anna & Ioachim omnem hanc nobilitatem ante in Mariam

Diuitijs cum timore Dei vsa fuit B. Anna.

Temperantia.

Nobilitas S. Annæ.

emanasse. Sunt autem nobilium vxores eiusdem dignitatis honorisque cuius fuit mariti. Quod eam ob rem dico, si quis fortasse contendere velit ex Iosephim potius stirpis nobilitatem in Christum per Mariam deriuatam. Quomodo autem supra dixi de diuitijs, sic modo nobilitatem non prædicamus, sed id vehementer ducimus commendandum, quod mulier hæc tam nobilis, fuerit humilis quoque & egenis supra modum misericors. Tertio commendari possit à pulchritudine. Certum namque est pulcherrimum fuisse (beatam Virginem stellam maris loquor) in sacra scriptura varijs rebus nominibus quàm figuris & comparationibus, tamen magnificè, nunquam tamen satis laudatum. Tanta eius erat venustas, decor & gratia. Vnde non merito conijcitur Mariæ matrem sanctam Annam mulierem fuisse speciosissimam, quæ pulcherrimam atque se formosiores gigneret filiam Mariam. Verum tamen ne id quidem prædicamus. Laudamus verò hoc, quod in tanta decore mulier fuit castissima, simulq; omni virtute decorata. Multo enim ornant virtus & pulchritudo, iuxta illud Poetæ:

Pulchritudo
B. Annæ
quanta.

Virtus &
pulchritudo
quantum se
ornant.
Proles B.
Annæ.

Gratior est pulchro veniens è corpore virtus.

Hoc modo gratior fuit in sancta Anna & virtus ex pulchritudine, & pulchritudo ex virtute. Quarto, laudanda est Anna à prolibus. Ex ea enim demerita sunt mundi lumina. Genuit enim tres filias, quæ suprema Ecclesiæ cultum produxerunt, puta Christum totius sanctitatis verticem, Ioannem Evangelistam, Iacobum maiorem, Iacobum minorem, Simonem & Iudam, qui fuerunt omnes Apostoli, & Ioseph iustum Domini discipulum. Verum tamen proles sanctas generasse, non omnino certum est indicium sanctitatis perfectæ. Multos enim sanctos parentes reprobos habuisse filios, atque eductos nonnullos impios sanctas genuisse proles, compertum est. Quare non potest nec vsquequaque hac in re secuta esse laus potest, quamuis Christus dicat, non posse arborem bonam malos fructus facere. Idem tamen dixit illi quoque, dum ei nunciarentur mater eius, & fratres foris stare querentes eum. Et quæ est mater mea & fratres mei? & circumspiciens eos, qui in circuitu eius sedebant, ait: Ecce mater mea & fratres mei. Quicumque enim fecerit voluntatem patris mei, hic meus frater, & soror, & mater est: videtis ne quàm parum laus colligi voluit ex sola cognatione carnali, quando plus tribuit his, qui obediunt Deo.

Matt. 7.

Matt. 12.

Laudis B.
Annæ testi-
monium e-
videntius

Quapropter sanctæ Annæ aliud evidentius est laudis testimonium, quod est vitæ sanctitas, quia perfectissimè fecit Dei voluntatem. Vnde non potest non sancta dici aut non laudari. Fuit enim ab æterno à Deo dilecta, dignè præparata, quæ gigneret vas admirabile, opusq; nobilissimum excelsi virginem Mariam, quam prorsus mundissimam ab omni peccato indignum fuisse nasci ex peccatrice, aut nouem requiescere mensibus sub corde impio. Potius credendum est, ex filia adhuc in vtero constituta sanctificatam & matrem. Quomodo post aliquot annos cum Ioanne Elizabeth Spiritu sancto statim vbi vocem salutationis Mariæ ad aures recepit, legimus repletam. Neque enim Annam Mariæ matrem Elizabeth credimus fuisse inferiorem, quæ licet sancta, ex filia tamen sanctissimæ præsentia, assiduo colloquio, consuetudine, moribus, oratione, meritoq; non parum in sanctitate profecit. Ecce quæ primæ, quis nesciet, quos radios, quos stimulos, quæ iacula illuminationis

Luc. 1.

deuotionis amorisq; in cor Annæ auæ suæ Iesus eiusdem nepotulus adiecit.
 Non iniuria igitur credenda est sancta Anna post virginem benedictam filiã
 suam omnium mulierum, quæ uiuebant, fuisse sanctissimam. Quapropter
 quomodo Salomon dixit: *Fallax gratia & vana est pulchritudo, mulier timens*
 Dominum ipsa laudabitur, ab hoc potissimum commendabilis est S. Anna quod
 timuit Dominum ab infantia. Hæc laus ad multa se extendit. Timor enim
 Domini non operatur malum: Timor quoque custodit se ab omni peccato:
 Timor præterea Dei nihil negligit. Postremo, *beatus qui timet Dominum,*
 quandoquidem in mandatis eius cupit nimis. Sit igitur nobis S. Anna charissimi
 fratres commendata à timore Domini, quo se custodiuit, ne peccaret in Do-
 minum: quo nihil eorum, quæ à se cognouit exoptulanda, neglexit: quo de-
 nique mandata Domini custodire studuit nimis, per omnia placens Deo. Id e-
 nim est vnum atque præcipuum, in quo S. Annam possumus, Dei adiuti gra-
 tia, imitari. Id S. Annæ quoque acceptissimum est, & in hoc se æstimat maxi-
 mè honoratam, si eius exemplo inducti timuerimus Deum, hoc est, si in om-
 nibus solliciti, in omnibus vigilantes, in omnibus strenui ac deuoti, nec eorum,
 quæ benè placerent Deo, quicquam negligamus. Ad hæc enim timor Dei ubi-
 cunque fuerit, hominem excitat. Timor Dei cauet omne delictum. Sciens e-
 nim Domini voluntatem hanc non vult negligere. Timor Domini non præ-
 terit statuta humana quia secundum Deum sunt facta. Perinde est enim illi,
 siue Deus, siue homo Dei vice iubeat. Timor Dei vigilat, ne verba effundat
 scienter noxia aut ociosa. Timor Dei proximo cauet excitare cum iram tum
 tristitiam. Timor Dei proximo non appetit placere, nisi ne offendant Deum,
 aut nisi ut placeat Deo. Timor Dei non querit quæ sua sunt, sed quæ Dei, cu-
 ius in omnibus affectat habere gratiam. Timor Dei necessaria accipit corpo-
 ris cum discretione, ne Dei seruum, id est, corpus suum in eiusdem impediatur
 obsequio, neue illum destruat aut inutilem faciat. Timor Dei paucis est con-
 tentus, curiosa atque superflua propter Deum fastidians. Timor Dei in ad-
 uersis gratias agit Deo. Timor Dei magis vult pati, quàm inferre iniuriam.
 Timor Dei iniuriarum non recordatur, sed prompta offensoribus voluntate
 ignoscit. Timor Dei neminem supplantat. Timor Dei misericors est ad om-
 nes, cupiens benefacere omnibus, quomodo sui Dominum optat misereri.
 Timor Dei cauet ociose aut sine fructu transigere quodcumque tempus: quia
 ubique metuit Dei in se gratiam aut minuere, aut impedire, aut negligere.
 Hæc autem omnia facit Dei timor non æstimans Deum crudelem, aut durum,
 aut malignum, sed pijsimum, optimum, fidelissimum, quem offendere, cu-
 ius beneplacitum negligere, cui non gratum semper aliquid boni offerre æsti-
 mat indecens, impium ac perniciosum. Hæc enim omnia in homine Dei ti-
 mor castus & sanctus (cuiusmodi in sancta Anna fuit) operatur, quia pati nõ
 potest animam minui, aut non crescere in gratia Dei. Atque ideo ubicunque
 Dei est timor, absque negotio, sine labore, sineq; tristitia reguntur homines.
 Intus enim regit & compellit eos Dei timor. Quam ob rem haud grauer cir-
 ca illos laboratur à rectoribus foris. Quicumque igitur Deum timet, graditur felici-
 ter, & benè ei erit in nouissimis. Quia enim in vita sua non rem leuem æsti-
 mauit Dei præterire voluntatem aut negligere, sed eandem sibi omnibusq;
 prætulit desideratis, ideo etiam gratiam & misericordiam inueniet apud
 Deum

Deum, & omne bonum. Scimus ergo quæso fratres charissimi, plus solliciti ad habendum seruandumque timorem Dei. Timor enim Dei reuera res est, quæ eum, qui hunc habet, constituet in morte securum atque beatum. Quæ circa non ita faciles sumus ad effundendum verba ociosa, detractoria, aut pacis turbatiua, sed circumspecti, quid ad honorem Dei, quid ad proximi ædificationem dici congruat, ne offendatur Deus, neue lædatur proximus. Tæpora nostra ociosa non pereant, sed excitet, vrgeatque nos Dei timor semper sollicitos esse, quid interea negligimus, quo Deo non possemus interim commendare, aut quomodo spiritualis lucri nonnihil valeamus profectui nostro adijcere. Pari modo in alijs transgressionibus quibuscunque non sumus nobis propitij, sed vbiunque aliquid neglectum aut perperam actum reperimus, amaro illud luctu emendemus. Hoc nobis impetret S. Anna. Hoc donec nobis Dominus noster Iesus Christus in secula benedictus, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Ut ortus, vita, sanctitasque, probetur sanctissima Anna testimonijs scripturarum ac ratione, & quo sit modo, studioque honoranda.

Sermo IV.

Ora pro nobis, quoniam mulier sancta es. Iudith 8. Mirum fortasse videbitur, charissimi fratres, nihil in canonicis scripturis inueniri de S. Anna Dei matris genitrice. Verum id imitandum non est. Nam si de Christi aut Mariæ gestis plene inuestigare cupiamus omnia, ad multa etiam nobis sacra scripturæ testimonium. Nam de beata Virginis conceptione, natiuitate, in templum oblatione, desponsatione, aut quauis illius operatione, de parentibus item eius nihil nobis refert canonica scriptura, nisi quod virginem nunciat desponsatam viro Ioseph eum, quæ salutata est ab angelo. Deinde de eius partu, aut partus conditione, quam parum refert? Tertio quoque quod eis in itinere proficiscentibus in Aegyptum, quid ibidem in exilio commorantibus, quid denique in Nazareth redeuntibus acciderit, tacet scriptura Evangelica, nisi quod paucissimis verbis refert ab angelo monitos in Aegyptum iuisse, indeque rediisse. Iam quid à puero Iesu gestum sit, vnde sentiebatur crescere ætate & sapientia, prorsus nihil dicitur. Quin etiam de eo in vniuersum, vsque ad duodecimum eius tacetur annum. Ibi narrata eius moera ac eruditione in templo, ac quod cum matre inuentus redierit eidem subditus, vsque ad annum eius tricesimum prorsus adeo de eodem benedictio Iesu, quasi non fuerit, tacetur. Postea licet eius prædicatio, miracula, ac passio scripta sint tanquam ea, quæ Christianis scitu necessaria erant, multa tamen versantur adhuc ambigua, propterea quod ab Euangelistis explanata sunt, quæ scilicet, vbi desideratur, vt nonnulli actus Christi, aut agendi modus exprimeretur clarius. Denique in passione eius multis in locis, præcipue autem in crucifixione, quamuis non possit dubitari, quin ea, quæ scripta sunt, etiam facta sint, non tamen expressum est nobis, quo modo facta sint. De modo enim rei opinamur magis, quam scimus, quia & aliorum est opinio. Hoc propterea dico, quod de Iesu, quod de beata Virgine quoque eius matre multa

Luc. 1.
Luc. 2.

Matt. 2.

Luc. 2.